

แบ่งปัน แลกเปลี่ยน เรียนรู้

โครงการจัดสรรเงินอุดหนุน
นักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข

กสศ

ฉบับที่ 2 กรกฎาคม 2562

หลักเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน ปีการศึกษา 2562

ประเภทที่ 1

1) ข้อมูลรายได้เฉลี่ย
สมาชิกครัวเรือน

ครัวเรือน
มีรายได้เฉลี่ย
ไม่เกิน

3,000
บาท/คน/เดือน

ประเภทที่ 2

2) ข้อมูลสถานะครัวเรือน 8 ด้านได้แก่

2.1 ครัวเรือนมีการะພິงພິง

- มีผู้พิการ/เจ็บป่วยเรื้อรัง • ผู้สูงอายุเกิน 60 ปี
- เป็นพ่อ/แม่เลี้ยงเดี่ยว • มีคนอายุ 15-65 ปีที่ว่างงาน

2.5 แหล่งน้ำดื่ม/น้ำใช้

- น้ำบ่อ/น้ำฝน/น้ำประปาภูเขา/แม่ น้ำลำธาร
- น้ำบาดาล • น้ำประปา

2.2 ประเภทที่อยู่อาศัย

- บ้านตนเอง • บ้านเช่า • อาศัยอยู่กับผู้อื่น

2.6 แหล่งไฟฟ้าหลัก

- ไม่มีไฟฟ้าใช้ • ใช้เครื่องปั่นไฟ • ใช้ไฟต่อฟ่วง

2.3 สภาพที่อยู่อาศัย

- มีสภาพทรุดโทรม/ไม่ปลอดภัย/ทำจากวัสดุท้องถิ่น
- ไม่มีห้องส้วมในที่อยู่อาศัยและบริเวณบ้าน

2.7 ยานพาหนะในครัวเรือน

- รถยนต์นั่งส่วนบุคคล • อายุการใช้งานเกิน 15 ปี
- รถปิกอัพ/รถบรรทุกเล็ก/รถตู้ • อายุการใช้งานเกิน 15 ปี
- รถโต/รถเกี่ยวนวด/รถประเภทเดียวกัน
- รถมอเตอร์ไซด์ • เรือยนต์

2.4 ที่ดินทำการเกษตร (รวมเช่า)

- ไม่มีที่ดินทำกิน • มีที่ดินทำกินไม่เกิน 1 ไร่
- มีที่ดินทำกิน 1 - 5 ไร่ • มีที่ดินทำกินสภาพเสื่อมโทรม

2.8 ของใช้ในครัวเรือน

- แอร์ • โทรทัศน์ • คอมพิวเตอร์
- ตู้เย็น • เครื่องซักผ้า

ข้อมูลประกอบการคัดกรองนักเรียนทุนเสมอภาค ปีการศึกษา 2562

1. ภาพถ่าย

นอกบ้านและภายในบ้านนักเรียน

2. การเดินทาง

ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนวิธีการ
และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

2. สถานภาพครอบครัว

- 2.1 อาศัยอยู่กับพ่อ-แม่/อาศัยอยู่กับญาติ
อาศัยอยู่กับมูลนิธิ วัด โรงเรียน นายจ้าง
- 2.2 พ่อ-แม่หย่าร้าง เสียชีวิต หรืออาศัยอยู่กับผู้อื่น

4. การรับรองข้อมูล

สถานะครัวเรือน มีการรับรอง 3 ฝ่าย ได้แก่
ผู้ปกครอง ผอ.โรงเรียน และเจ้าหน้าที่รัฐ

‘วางปิ่น’ จับ ‘ปากกา’

ภารกิจพัฒนา พืชตความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

นอกเหนือจากภารกิจรื้อของชาติ อันเป็นหน้าที่หลักสำคัญของบุคลากรประจำกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) เจ้าหน้าที่ในสังกัดนี้หลายท่านยังต้องมีอีกบทบาทหนึ่ง ซึ่งนับว่าเป็นบทบาทที่สำคัญต่อระบบการศึกษาไทยเป็นอันมาก ตำรวจตชด. หลายคน ต้องวางปิ่น หันมาจับสมุด หนังสือ ปากกา เป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ของชาติถ่ายทอดความรู้สู่ห้องเรียน เช่นเดียวกับดาบตำรวจคณิต ช่างเงิน หรือ ‘ครูแดง’ ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่กลองคี อำเภอลำปาง จังหวัดตาก กองกำกับการตระเวนชายแดนที่ 34 เจ้าชองรางวัลคุณานกร มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี ประจำปี 2562 ครูตชด.ท่านนี้ ทำหน้าที่เป็นผู้บ่มเพาะเมล็ดพันธุ์ทางการศึกษาบนที่ราบสูงมานานกว่า 26 ปี

จากการที่ได้พูดคุย ทำให้ทราบว่า ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่กลองคีท่านนี้ มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปั้นแต่งเด็กน้อยในชุมชนรกร้างไกลให้มีโอกาสได้รับการศึกษา มีสุขภาพอนามัยที่ดี และมีกำลังกายกำลังใจในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต

ดาบตำรวจคณิต เล่าเปิดใจอีก ว่า นอกเหนือจากหน้าที่ราชการแล้ว เป็นครูแล้ว บางครั้งยังมีหน้าที่สำคัญอีกหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นหมอบ หรือกระทั่งนายช่าง งานทุกอย่างทุกเรื่อง ที่จำเป็นต้องทำเพื่อประคับประคองดูแลเด็กนักเรียน 446 คน ที่ล้วนมาจากต่างถิ่นให้ได้

รับโอกาสทางการศึกษา เป็นเรื่องที่ล้วนแต่ต้องทำอย่างสุดความสามารถ เพื่อหวังว่าอย่างน้อยสิ่งๆ ที่ทำจะส่งผลให้เด็กๆ ในความดูแล มีความรู้ติดตัวเติบโตไปประกอบอาชีพได้ เหมือนเด็กทั่วไป สภาพของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่กลองคีนั้น ชาวแกลนครูทุกอย่าง ตั้งแต่สภาพความเป็นอยู่ที่บ้านจนถึงโรงเรียน อาหารการกิน และอุปกรณ์การเรียน เด็กๆ ที่รูปร่างผอม เนื้อตัวมอมแมมสวมเสื้อผ้าและชุดนักเรียนเก่าๆ ซึ่งเป็นเห็นอย่างชินตาในพื้นที่ห่าง

**ดาบตำรวจคณิต ช่างเงิน หรือ ‘ครูแดง’
ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่กลองคี
อำเภอลำปาง จังหวัดตาก กองกำกับการตระเวน
ชายแดนที่ 34**

ไกลความเจริญ ไม่มีกระทั่งถนนเข้าหมู่บ้าน สภาพที่เห็นตั้งแต่แว่นแรกที่เข้าไปในพื้นที่นั้นเอง ที่ทำให้ดาบตำรวจคณิต ตัดสินใจอาสาเข้ามาสอนหนังสือเด็ก

ดาบตำรวจคณิต กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้กับเด็กในถิ่นทุรกันดาร ด้านบุคลากรตำแหน่ง ‘ครู’ มีความแตกต่างกับการศึกษาในเมืองอย่างมาก เช่น ครูที่อยู่ตามพื้นที่ที่ราบในเมือง สามารถเลือกเด็กนักเรียนได้ แต่ในถิ่นทุรกันดาร เราไม่สามารถเลือกได้ แต่เราอยู่ด้วยหัวใจ มีความจริงใจให้กับชุมชนในพื้นที่ เพราะชุมชนและเด็กยังขาดแคลนและมีความต้องการหลายด้าน อย่างน้อยมองว่าช่วยแบ่งเบาภาระของประเทศมาดูแลเด็กๆเหล่านี้ แต่นี้ก็ภูมิใจแล้ว “ผมคิดเสมอว่าเด็กคือผ้าขาว ที่เราจะปั้นแต่งให้เติบโตงดงาม มีคุณภาพ โดยครูเป็นต้นแบบที่ดีให้กับเด็ก ถึงแม้ตัวเองไม่มีทักษะการสอนหนังสืออย่างครูมืออาชีพ แต่เรามีความตั้งใจที่จะทำหน้าที่ตรงนี้ให้ดีที่สุดเพื่อให้นักเรียนในถิ่นทุรกันดารที่เรารับผิดชอบ ตั้งหวังให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ดี เชื่อว่าวันข้างหน้าเด็กเหล่านี้อาจกลับมาพัฒนาท้องถิ่นตัวเอง และตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน” ดาบตำรวจคณิต กล่าว

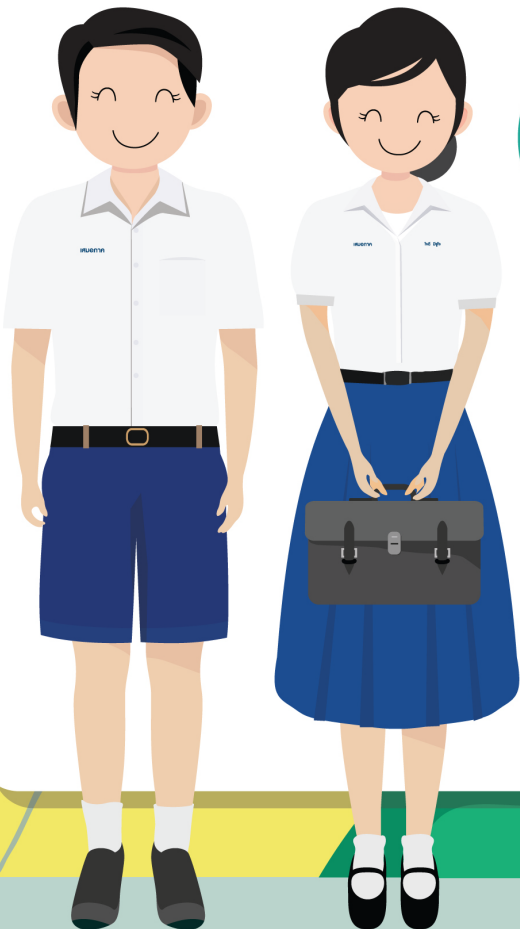
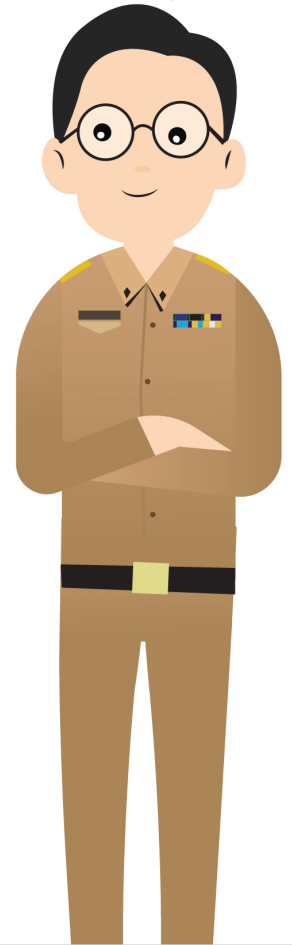
ดาบตำรวจคณิต เชื่อบั่นว่า โครงการจัดสรรเงินอุดหนุนแบบมีเงื่อนไขสำหรับนักเรียนทุนเสมอภาค ของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จะเป็นประโยชน์กับเด็กนักเรียนในสังกัด ตชด.อย่างมาก เนื่องจากส่วนใหญ่เด็กนักเรียนในโรงเรียนมีฐานะยากจน ถ้าหากนักเรียนได้รับทุนอุดหนุนดูแล เช่น ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ฯลฯ จะช่วยเติมเต็มชีวิตเด็กกลุ่มนี้ได้จะเกิดประโยชน์ต่อเด็ก ครอบครัว เด็กจะสามารถ active ต่อการเรียน กระตือรือร้นจนเกิดคุณภาพทางการศึกษาขึ้น และอนาคตของเด็กสดใสขึ้นกว่าปัจจุบันแน่นอน

คุณครูคือหัวใจสำคัญ ค้นหาขีดกรองเด็ก

ปีการศึกษา 2561 กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้รับความร่วมมือจากคุณครูกว่า 400,000 คน จากสถานศึกษาต่างๆ กว่า 28,921 แห่งในสังกัด สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 225 เขต และคณะกรรมการสถานศึกษา 150,000 คน ได้ช่วยค้นหาขีดกรองเด็ก ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์กว่า 510,040 คนทั่วประเทศ ได้รับเงินอุดหนุน เพิ่มขึ้นจาก กสศ. 1,600 บาท/คน/ปี เพื่อเป็นค่าเดินทาง ค่าอาหาร และ กิจกรรมพัฒนานักเรียนทุนเสมอภาคทางการศึกษาต้นแบบความสำเร็จ ในปีการศึกษา 2561 ที่ผ่านมา ทำให้ปีการศึกษา 2562 นี้ขยายผลสู่นักเรียนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในระดับอนุบาล-ม.ต้น นำร่องใน 10 จังหวัดต้นแบบ ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ขอนแก่น ร้อยเอ็ด กาญจนบุรี นนทบุรี สระแก้ว ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และยะลา แบ่งเป็นระดับอนุบาล จำนวน 5,539 คน ประถมศึกษา จำนวน 87,728 คน ม.ต้น จำนวน 36,451 คน รวม 129,718 คน

นอกจากนี้ ได้ขยายผลไปถึงโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) 18 จังหวัด ในระดับอนุบาล - ม.ปลาย ทั้งหมด 217 โรงเรียนทั่วประเทศ โรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ ต.เขินชายแดนห่างไกลความเจริญ กุรงกันดาร และบางพื้นที่เสี่ยงอันตราย

และนักเรียนส่วนใหญ่ฐานะยากจน แบ่งเป็นพื้นที่ภาคเหนือ 77 โรงเรียน ภาคอีสาน 52 โรงเรียน ภาคกลาง 46 โรงเรียน และภาคใต้ 42 โรงเรียน ระดับอนุบาล จำนวน 7,196 คน ประถมศึกษา จำนวน 18,196 คน ม.ต้น จำนวน 842 คน และม.ปลาย 286 คน รวม 26,520 คน โครงการจัดสรรเงินอุดหนุนแบบมีเงื่อนไขสำหรับนักเรียนทุนเสมอภาค ประจำปีการศึกษา 2562 ของ กสศ. ได้ส่งผลไปถึงนักเรียนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ได้รับเงินอุดหนุนช่วยเหลือรวมแล้ว 3 สังกัด กว่า 800,000 คน โดยทุนอุดหนุนนี้จะเข้าไปเติมเต็มโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมเรื่องโภชนาการอย่างทั่วถึงต่อนักเรียนทุกคน

เงินอุดหนุนนำไปใช้ ทำอะไรบ้าง

กสศ.จัดสรรเงินอุดหนุนให้กับนักเรียนทุนเสมอภาค เพื่อเป็นค่าเดินทาง ค่าอาหาร กิจกรรมพัฒนานักเรียนในโรงเรียน หลังพบปัจจัยสำคัญ 2 ประเด็นที่ทำให้นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หลุดจากระบบทางการศึกษาคือ

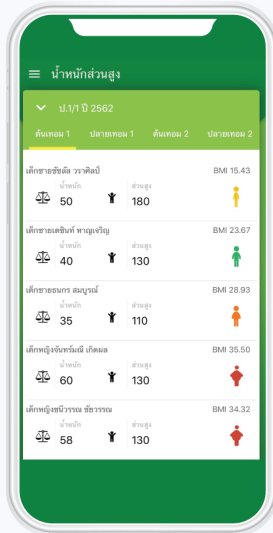
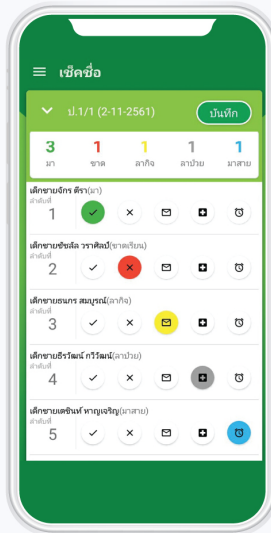

กระบวนการติดตาม นักเรียนที่ได้รับเงิน อุดหนุนอย่างใกล้ชิด

1

การรักษาอัตรา
การมาเรียนให้เกินกว่าร้อยละ

80
ตลอดปีการศึกษา

2

น้ำหนักส่วนสูง

นักเรียนยากจนพิเศษ
ให้มีพัฒนาการที่สมวัย
ตามเกณฑ์มาตรฐาน

3

ผลการเรียนของนักเรียน
(GPA)
และการเลื่อนชั้น

ปฏิทินการดำเนินงานโครงการจัดสรรเงินอุดหนุน นักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไขประจำปีการศึกษา 2562

วัน/เดือน/ปี	กิจกรรม
เปิดภาคเรียน 10 มิ.ย. 2562	รร.บันทึกข้อมูลนักเรียนยากจนใน DMC เลือกประเภท ความด้อยโอกาส “ยากจน” - นักเรียนยากจนกลุ่มเดิม เพื่อยืนยันการมีตัวตนในสถานศึกษา - นักเรียนยากจนกลุ่มใหม่ (ที่เข้าเรียนใหม่)
ภายในเดือน ก.ค. 2562	กศศ.จัดสรรเงินอุดหนุนให้นักเรียนยากจนพิเศษกลุ่มเดิม
1 ก.ค. - 20 ก.ค. 2562	เปิดระบบ CCT ให้โรงเรียนคัดกรองเฉพาะนักเรียนเข้าใหม่/ นักเรียนที่ซอกุนเพิ่ม/นักเรียนที่ครบรอบ 3 ปี (ป.4)
1 ส.ค. 2562	ประกาศรายชื่อเรียนยากจนพิเศษกลุ่มใหม่
1-15 ส.ค. 2562	เปิดระบบ CCT บันทึกผลการรับรองข้อมูลโดย กกท.สถานศึกษา (นร.05) รับรองเฉพาะนักเรียนเข้าใหม่/ซอกุนเพิ่ม และรับรองแผน ก.001
21-31 ส.ค. 2562	กศศ.จัดสรรเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษกลุ่มใหม่
มิ.ย.-ก.ย .2562	รร.บันทึกการมาเรียนของนักเรียนยากจนพิเศษ
ก.ย. 2562	เปิดให้บันทึก ก.002

ครู 4 แสนคน

คุยเยี่ยมบ้านคัดกรอง ป้องกันเด็ก 2 ล้านคน หลุดจากระบบ

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สท.) ร่วมเปิดตัวโครงการรณรงค์ "จดหมายลาครู" และ แลกง้าวความร่วมมือแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาคืนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหลุดนอกระบบ การศึกษาจากสิบสี่โรงเรียน ที่ Street ART Graffiti สวนเฉลิมหล้า ราชเทวี เมื่อวันที่ 18 มิ.ย. ที่ผ่านมา โดยโครงการดังกล่าวได้รับแรงบันดาลใจจากชีวิตจริงของนักเรียนด้อยโอกาสในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งต้องลาหยุดเรียน เพื่อไปหารายได้ เป็นเสาหลักของครอบครัว

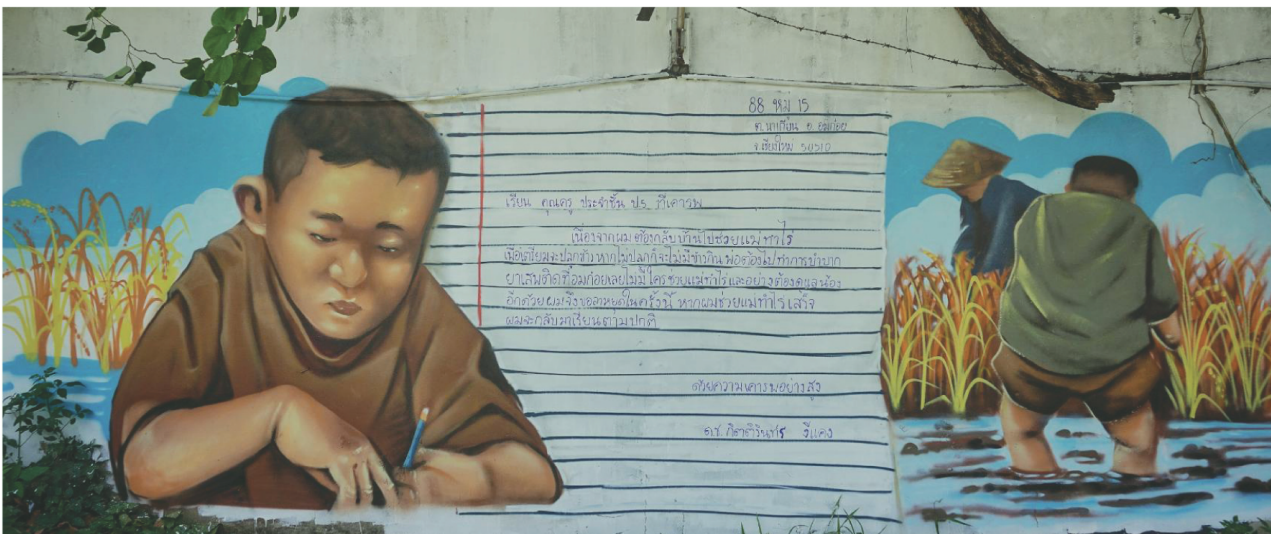
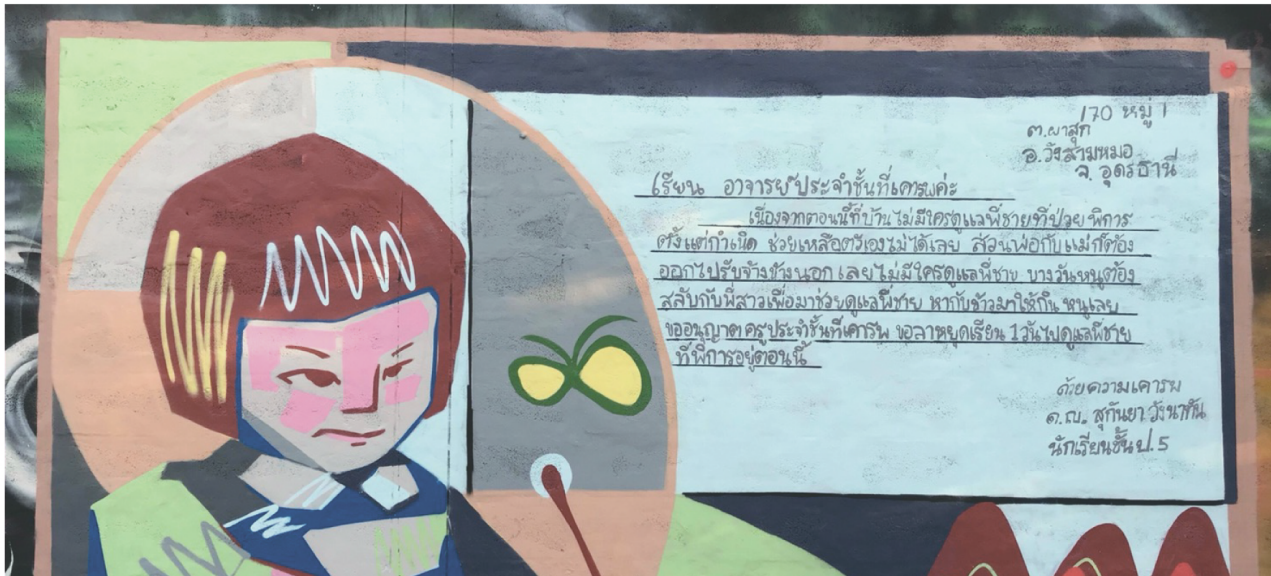

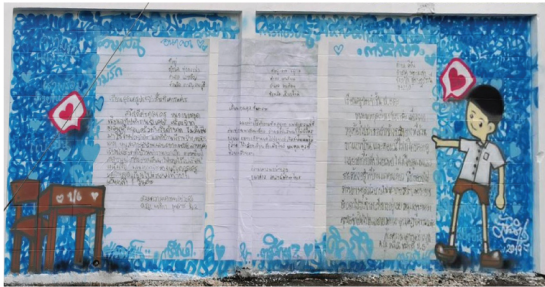
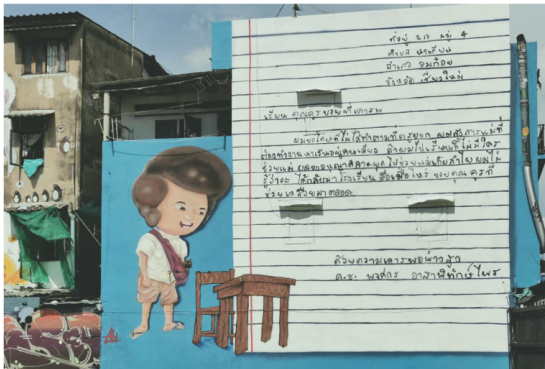
จากฐานข้อมูล กสศ. และกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีเด็กนักเรียนมากกว่า 2 ล้านคน ที่อาศัยอยู่กับครอบครัวที่มีปัญหาความยากจนและมีความเสี่ยงที่จะหลุดออกจากระบบการศึกษา โดยอุปสรรคสำคัญที่ทำให้นักเรียนไม่ได้ไปโรงเรียน เช่น ความห่างไกลของสถานศึกษา ไม่มีค่าเดินทาง ไม่มีค่าอาหาร หรือมีความจำเป็นต้องออกไปทำงานแบงเบาทหารครอบครัว เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำดังกล่าว

จดหมายลาครู จากใจนักเรียน

อย่างไรก็ดี ในปีการศึกษา 2562 กศศ.ได้ขยายความร่วมมือกับ 3 หน่วยงาน คือ สพฐ. สก. และบช.ตชด. ในโครงการจัดสรรเงินอุดหนุนแบบมีเงื่อนไขสำหรับนักเรียนทุนเสมอภาค ปีนี้จะเป็นการรวมพลังของคุณครู ทั้ง 3 สังกัด กว่า 4 แสนคนในการเยี่ยมบ้าน ค้นหาและคัดกรองกลุ่มเป้าหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด และคาดว่า ในปีนี้จะมีเด็กนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดกรอง ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อจัดอุปสรรคในการมาเรียนเพิ่มขึ้นจากเดิม 510,000 คนในปีการศึกษาที่ผ่านมา เป็นประมาณ 800,000 คน อย่างไรก็ตาม การเยี่ยมบ้านนักเรียนจะทำให้เกิดกระบวนการติดตามนักเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนฯไปแล้วใกล้ชิด เพื่อรักษาอัตราการมาเรียนให้เกิน ร้อยละ 80 ตลอดปีการศึกษา การเติบโต น้ำหนักส่วนส่งพัฒนาการสมตามเกณฑ์มาตรฐาน

นอกจากนี้ จดหมายลาเรียนหลายฉบับ ยังถูกนำไปถ่ายทอดออกไปเป็นผลงาน ศิลปะ ของศิลปินกราฟฟิตี้ปรากฏในพื้นที่ ต่างๆ ของประเทศ จำนวน 7 พื้นที่ ใน จังหวัด ขอนแก่น เชียงใหม่ ภูเก็ต และ กรุงเทพมหานคร ฯ เพื่อให้สังคมตระหนักว่าปัญหา นี้เป็นเรื่องที่ยังมีอยู่จริง และทุกภาคส่วนใน สังคมจะระดมความร่วมมือกัน ช่วยเหลือ เด็ก ๆ ของเรา ไม่ให้พวกเขาและเธอสูติตาม ลำพัง เพราะเราจะไม่มีทีไรใครไว้ข้างหลังอีกต่อไป

สถานที่ : สะพานหัวช้าง กรุงเทพมหานคร ถูกถ่ายทอดโดยศิลปิน ชื่อ Abi โดยใช้ จดหมายของ ด.ช.พงศกร อาสาพิทักษ์ไทร หรือน้องแดง สถานที่บริเวณเจริญกรุง 32 กรุงเทพมหานคร ถูกถ่ายทอดโดย ศิลปิน ชื่อ สันติ โดยใช้จดหมาย 3 ฉบับ ของ ด.ญ.พศิกา ขุนราช, ด.ช.พงศกร อาสา พิทักษ์ไพร, ด.ญ.ลลิตา จงภักดี สถานที่ บริเวณ สาธุประดิษฐ์ 52 กรุงเทพมหานคร ถูกถ่ายทอดโดย ศิลปิน ชื่อ Qucan ใช้ จดหมายของ ด.ช.ปรีชา จอดนอก

ขณะที่ในภูมิภาคอื่นๆ ก็มีการนำจดหมายไป ถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปะไว้เช่นกัน เช่น บริเวณหน้าห้างแฟรี่พลาซ่าฝั่งถนนกลาง เมือง บริเวณถนน เอดิมพระเกียรติ (คลองน้ำ) จังหวัดขอนแก่น ศิลปิน ชื่อ Floyd ได้นำจดหมาย ด.ญ.ศุภัญญา วัฒนาทิพ ไปถ่ายทอดไว้ในบริเวณนั้น รวมถึงบริเวณ ลัดดาแลนด์ และกาหนดามช. จังหวัด เชียงใหม่ ศิลปิน ชื่อ Maury จดหมายของ ด.ช.กิตติวัฒน์ จีแคว ไปถ่ายทอดไว้ อีกด้วย

